

ROHKEM TÄHELEPANU KUULMISPROBLEEMIDELE

Kaunis, kuid põuane suvi on juba möödas. Meelsasti meenutatakse ühingu liikmete kogunemistel suviseid ekskursioone ja huvitavaid kohtumisi ka teiste ühingukaaslastega. Tegelikkuses on meie ümber aga sadu ja tuhandeid vaegkuuljaid, kes ei ole teadlikud meie organisatsioonide tegevusest. Meie liikmetest põhiosa moodustavad eakad. Vanus toob lisaks halvenenud kuulmisele kaasa mitmesuguseid teisigi piiranguid. Kuidas vaegkuuljad oma igapäevaelus tulevad toime? Raskemas olukorras on need, kes asuvad kuulmiskeskustest kaugel. Läbiviidud kuulmisabi teabepäevadel kohtan sageli vaegkuuljaid, kellel on probleeme oma isikliku kuuldeaparaadiga, kellele oleks vaja eritelefoni või telefonikutsungi signalisaatorit. Väga paljud kurdavad halba kuuldavust televiisori vaatamisel. TV-uudiste- ja infosaadetel puuduvad subtiitrid. Raskendatud on kuulamisvõimalused ühiskondlike ürituste läbiviimise kohtades (loengu- ja koosolekuruumid, teatrid, kirikud jm) Päevakeskustes või sotsiaalkeskustes läbiviidavatel üritusel kasutatakse ajutiselt vaegkuuljate ühingu teabepäevadele induktiivvõimendeid.

Peame ise senisest rohkem teadvustama ühiskonnale, et meie erivajadustega liikmed tunneksid end võrdväärsematena ja võiksid osaleda koos kuuljatega normaalselt ühiskondlikus elus. Kas meie ühiskond suudab peale Vabariigi

Presidendi valimisi täita kõikide oma kodanike kasvavaid vajadusi?

Osaledes vabariiklikus "Tehniste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjoni" töös, kogen iga aastaga järjest suurenevat abivahendite nõudlust, seda peamiselt proteeside ja liikumisabivahendite osas. Kuulmisabivahenditele on käesoleval aastal lisaraha taotlenud Põlva-, Rapla-, Saare-, Tartu- ja Võru maakond ja Tallinna linn. Esmaselt püütakse rahuldada laste- ja õpilaste kuulmisabi vajadused. Kuulmiskeskused ei ole kahjuks suutnud rahuldada teiste kuulmisabivahendite (telefonid ja telefoniseerimiseabivahendid, häälevõimendid, signaliseerimise vahendid jt) soovijaid. Juba praegu on olemas mitmeid uuematüübilisi telefone ja signaliseerimise abivahendeid. Järgmises infolehes saab nendest abivahenditest rohkem teada! Vajadus kuulmisabivahendite ja teenuste järele kasvab pidevalt. Riiklikest vahenditest doteeritakse aastas 6-7 miljoni eest kuulmisabivahendeid. See on alla 50 % tegelikust vajadusest. Ametnikele, kes on küll põhiliselt kuuljad, tuleks selgitada, mida kuulmispuudega inimesed tegelikult vajavad! Neile tuleks luua konkreetne situatsioon kuulmispuudeline inimese olukorrast ja tema toimetulekust. Meie püüame rääkida oma probleemidest peamiselt ühingukaaslaste keskel. Demokraatlikus ühiskonnas on hea võimalus teadvustada oma probleeme ka poliitikutele. Loodan, et eeloleval oktoobrikuus läbiviidaval kuulmisnädalal (16 – 20 oktoober) liikmesühingute juhatuse liikmed aitavad välja selgitada probleemsemad olukorrad oma maakonnas, linnas ja pakuksid välja lahendusi, mis aitaksid kaasa kuulmispuudega inimeste toimetuleku parandamisele ja tõrjutuse vähendamisele.

Arendades ja võttes kasutusele vajalikke meetmeid, suudaksime nii mõndagi ära teha oma tublide vabatahtlike töötajatega ja arvuka liikmeskonnaga.

Uno Taimla

LÜHIINFO TOIMUNUD ÜRITUSTEST

Uno Taimla, Külliki Bode

23. mail 2006.a. käisid *Raplamaa* vaegkuuljad Tallinnas tutvumaks AS Tondi Elektroonika montaažitsehhis toodetavate kuuldeaparaatidega. Tutvuti ka tehase muuseumiga ning EVL keskuse tööga. Tallinna Puuetega inimeste Kojas kuulati arsti loengut ja kohtuti Nõmme Vaegkuuljate Seltsi liikmetega.

31. mail korraldati *Narvas* kuulmisabi õppepäev vaegkuuljatele. Läbiviijateks olid: Ljubov Zvereva, Uno Taimla ja Hilja Makara

8.juunil toimus *Raplamaa* vaegkuuljate kohtumisüritus Viljandi Vaegkuuljate Ühingu liikmetega. Vestlusringis Kivi turismitalus olid Viljandi Maavalitsuse Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja, asetäitja Reet Jõgi ja Viljandi Haigla kõrvaarst dr Mare Brin. Tutvuti Viljandimaa ajalooliste vaatamisväärsustega.

9-10 juunil toimus *Viljandimaal* EVL organisatsioonide juhtidele õppeseminar. Eesmärgiks oli anda vajalikke teadmisi ja praktilise töö kogemusi organisatsioonide tegevuse arendamiseks, majandamiseks ja koostööks. Osavõtjaid oli tervitama tulnud Kõpu vallavanem Tõnu Kiviloo. Huvitav ja elav mõttevahetus kujunes Riigikogu liikme Jaak Allikuga. Arutati ka kuulmispuudega inimeste organisatsioonide arendamisvõimalusi. Põhiteemal: EVL arengukava aastateks 2007-2008, esinesid EVL Juhatuse liige Uno Taimla ja Nõukoja esimees dr Jaak Määrsepp. Vajalikku infot jagasid veel Andrus Helenurm (Norra-Rootsi töövisiidist), Enn Kiiler (interneti kasutamise võimalustest), Külliki Bode (vaegkuuljad tööturul), Arvo Kannel (abivahenditest) Liikmesühingute jätkusuutlikkuse tagamisest esinesid oma arvamustega organisatsioonide juhid. Rühmatööd ja omavahelised vestlused vabadel hetketel andsid kasulikke lisainfot. Kauni loodusliku paigaga ja tervistava omadustega Kivi turismitalu oli mõnus koolituspaik. Ürituse heale kordaminekule aitas palju kaasa Viljandi Vaegkuuljate Ühingu esinaine Erika Kiviloo. Aitäh Erika ja Sinu abilised!

15. juunil võtsid *Tartu* vaegkuuljad ette tõise matka Tallinna. Tutvuti uue Kunstimuseumi (KUMU) suurepärase hoonega ja selles Auris 4(53)

eksponeeritavate kunstinäitustega. Seejärel tutvuti Tallinna Puuetega Inimeste majaga. Tallinna Puuetega inimeste organisatsioonide tegevusest andis ülevaate maja tegevjuht Tauno Asuja. Tallinna vaegkuuljate tegevusest rääkisid EVL Juhatuse esimees Andrus Helenurm ja juhatusel liige Uno Taimla.

17. juunil käisid *Jõhvi* Vaegkuuljate Ühingu liikmed Võrumaal. Kolleege võttis vastu ja juhendas Võru VÜ esimees Hans Siidra. Käidi Suure Munamäe tornis ja Vastseliina maalaadal.

29. juunil toimus *Harjumaa ja Tallinna* vaegkuuljate kohtumisüritus Paldiskis. Olvi Suurkütt oli Ääsmäe ja Keila vaegkuuljate ja pensinärde transportimiseks tellinud mugava bussi. Adele Lasti juhendamisel tutvuti Paldiski linna ja selle ümbruse vaatamisväärsustega. Huvitav mõttevahetus arenes linna raamatukogu saalis, kus kuulmispuudega ja teiste puudeliigiga inimeste toimetulekust rääkisid EVL Juhatuse liige Uno Taimla ja Paldiski linna raamatukogujuhataja, kohalike puuetega inimeste eestseisja Aeri Salme. **7.-9. juulil** toimus *Peipsi järve ääres* Mustvee lähedal Tiirikoja puhkekeskuses noorte iga-aastane kokkutulek, mida võiks tituleerida esimeseks KÕKU Klubi suveseminariks. Kolme päeva sisse mahtus hulganisti ettevõtmisi, lisaks tavapärastele kogemuste vahetamisele igapäevaelu toimetuleku teemadel jõudsime külastada Kuremäe kloostrit, Virumaa Kaevandusmuuseumi ja Kauksi randa. Parimaks ürituseks peeti aga safarit kaevanduse territooriumil, sest ega iga päev õnnestu ronida vanade Willistega kõikvõimalikest takistustest üles. Väga jäid ürituse korraldusega rahule ka viis Soome vaegkuuljate noorteühingu liiget.

Järg 5. leheküljel.

Saaremaa vaegkuuljate suvistest tegemistest

Saaremaa vaegkuuljate suvi algas traditsioonilise ekskursiooniga, mis toimus **27. - 28. juunil**. Käisime külas *Jõhvi* vaegkuuljatel ning tutvusime Ida-Virumaa vaatamisväärsustega .

Reisima läksime OÜ "Tehtali" tibukollase väikebussi ja toreda juhi Aavoga. . Sel aastal korraldasime esimest korda kahepäevase reisi, sest annab ikka sõita saare pealt Eestimaa teise otsa, tahtsime ka võimalikult palju näha.

Esimese peatuse tegime Kalvi mõisas, mis asub Ida-Virumaal pankranniku serval. Nautisime kaunist vaadet merele ning hoolitsetud mõisa ümbrust. Purskkaevud olid võrratud!

Teine peatus oli juba Kohtla-Järve linnas, sealt sõitsime kiiresti Jõhvisse, kus ootasid meid Hilja ja Leili kuumade vorstikestega ning maitsvate salatitega. Aitäh!

Jõhvi vaegkuuljate ühingu esinaine tutvustas meile oma ühingu. Astusime sisse Jõhvi puuetega noorte keskuse äsjaremonditud majja ning pärast seda sõitsime koos teejuht Leiliga Kuremäele. Imetlesime kirikut, kõrgeid ümmargusi puuriitu ning ei jätnud proovimata tervistavat allikavett. Edasi viis Leili meid Valaste juga vaatama. Oli see alles kuumaga kokku kuivanud!

Järgmine sihtpunkt oli Toila - külastasime maja, mis kandis nime Toila Termid. Kahe tunni jooksul saime külastada 5 erinevat sauna ning sulistada basseinis. Nii mõnus oli, kuuma suvepäeva higi sai maha pestud ja väsimus oli kui peoga pühitud! Rõõmsal meelel sõitsime ööbima Kohtla-Nõmme kaevandusmuuseumi hostelisse.

Järgmine hommik algas hommikusöögiga samas majas. Peagi ootas meid kaevandusmuuseumi giid, kellega suundusime maa alla Kohtla kaevandust uudistama., olles eelnevalt nii nagu kaevurid riietunud tööjakkidesse. Pähe saime kiivrid ning ning kiivri peal oli lamp, mille akut pidime seljas tassima. Ja kui siis giid rääkis, kuidas toimus põlevkivi kaevandamine ning näitas mitmesuguseid seadmeid, pannes neid ka tööle(müra oli isegi vaegkuulja jaoks

kõrvulukustav), siis nii mõnigi meist vangutas pead, nentides et kaevuri leib tuleb ikka väga raskelt....

Edasi sõisime läbi Kunda linna Rakverre. Nägime uhket tarvast ning olime meeldivalt üllatunud, kui hästi osatakse eksponeerida Rakvere linnust. Pileti lunastanud saime selga kangast "raudrüü" ning kaasa põhjalike teadmistega giidi. Saime proovida mündi verimist, erinevaid mөөkaside, külastasime piinakambrit, põnevust jätkus küllaga. Lossi vallidelt avanes ilus vaade linnale ja Rakvere teatrile.

Tagasiteel tegime veel peatuse Palmse mõisa juures ja hilisõhtul olime juba kodusaaarel tagasi. Küll Eestimaa on kaunis, nende mõtetega läksime laiali, et mõne nädala pärast taas kohtuda!

11. juuli õhtul kl. 20 said Saaremaa vaegkuuljad kokku saatusekaaslastega *Võrust ja Pärnust*, kes tulid tutvuma Saaremaaga ja kaema saarlaste elu-olu.

Kojas olid saarlased katnud kohvilaua, ka külalised olid kaasa võtnud külakosti ning juttu jätkus kauemaks...

Saarlased, pärnakad ja võrokeseid ühises kohvilauas Saaremaa Puuetega Inimeste Kojas

23.-24 juulini toimus *Karujärvel* Saaremaa esimene kõikidele puuetega inimestele mõeldud ühine laager. Ka vaegkuuljad olid kohal ning ei kahetsenud tulekut mitte üks põrm, sest nii vahva oli osaleda laagrilipu heiskamisel, võistlustel, supelda järves, osa võtta viktoriinist, muusikat kuulata, laulda ja tantsida koos teistega hiliste öötundideni. Hingel oli hea nautides päikeseloojangut. Teistmoodi tunne oli minna magama koduse voodi asemel kämpingu madalale asemele, kuulata öist putukate suminat....

8. augustil sõitsid Saaremaa vaegkuuljad *Nasvale*. Kaasa kutsusime ka Uno Taimla Eesti Vaegkuuljate Liidu juhatast, kes viibis parajasti Saaremaal sanatooriumis.

See paat viis meid merele

Kõigepealt mindi suure paadiga sõitma. Paat oli tõesti suur, kõik kohaletunud 13 inimest mahtusid korruga peale. Paadimees Vello kindlakäelisel juhtimisel sõitsime mööda Nasva jõge merele. Meri sillerdas päikese käes, küll oli ilus....Põnev oli lähedalt silmitseda

lainelaudureid, jälgida nende heitlusi lainetega.. Nägime Kuressaare lossi mere poolt, Abruka saart.

Tagasi maale jõudes tutvusime Nasva ümbrusega, imetlesime kauneid aedu ja suvilaid. Kuni jõudsim Vello õuele, kelle lahel kutsel üldse see lestapeo mõte idanema hakkas.

Laul suitsulestad, leib, kali.....mmm- kui maitsev! Tõeline lestapidu! Aitäh Heinole, kes võttis vaevaks meile kala püüdma minna, aitäh Vellole, kes meid külla kutsus ja kes meile kalad suitsutas!

Istusime laua ääres, vestlesime, tundsim rõõmu kaunist suvepäevast. Tegime plaane järgmiseks aastaks, käes ju projektide kirjutamise aeg. Ka laul ei puudunud, aitäh Amandale, kes laululehed kaasa võttis!

Järgmine kord kohtume juba sügisel, septembri teisel poolel. Kavas on ühiselt tervisepargis kepikõndi harjutada ja siis veekeskusesse sulistama minna.

Saaremaa Vaegkuuljate Ühing on hoo sisse saanud, oleme jõudnud tõdemuseni, et üheskoos on kergem, huvitavam, lõbusam.

Eda Põld

LÜHIINFO TOIMUNUD ÜRITUSTEST

Algus 2. leheküljel

19. juulil kohtusid *Põlva* vaegkuuljad Valgamaa Puuetega Inimeste Kojas Valga vaegkuuljatega. Kohtumisüritusel osales ka EVL Juhatuse esimees Andrus Helenurm.

25.-27. augustil toimus *Hiiumaal* Puulau matkamajas tööealiste kuulmispuudega inimeste rehabilitatsiooniseminar. Seminari eesmärgiks oli aidata vaegkuuljatel tööturul paremini toime tulla, kasutades maksimaalselt ära oma potentsiaali.

Lisaks tutvusime kauni Hiiumaa loodusega, külastades Kõpu ja Tahkuna tuletorne, kaitserajatisi ning ammutades energiat Mihkli taluõuel paiknevast labürindist. Vapramad seminarlased panid oma võimeid proovile ratsamatkal ümbruskonnas. Ka selle üritusega jäädi väga rahule, tagasisõidul bussis nõuti ühehäälselt Hiiumaale tagasipöördumist. Loodetavasti oli nendest üritustest osalejatele kasu ja saadi jõudu nendeks kolmeks aastaajaks, mis eelnevad järgmistele suvekokkutulekutele.

Juba 31.augustil alustasid sügishooaega *Läänemaa vaegkuuljad* kuulmisabivahendite õppusega. Õnnetleti ka suviseid sünnipäevalapsi. Tutvustava ja sissejuhatava õppuse viis läbi Uno Taimla. Sügisel jätkatakse abivahendite praktilisema tundmaõppimisega.

seotud paikadesse. Ühisüritusel andis Eesti Vaegkuuljate Liidu tegevusest ülevaate Andrus Helenurm.

8. septembril toimus *Läänemaa ja Tallinna* vaegkuuljate kohtumisüritus Tallinnas Tallinna Puuetega Inimeste Kojas.

12. septembril alustasid oma sügishooega ka *Tallinna* vaegkuuljad. Kristiine Sotsiaalkeskuse tegevjuht Astrid Lepik tutvustas keskuses läbiviidavaid üritusi. Vaegkuuljate Liidu poolt organiseeritud üritused toimuvad iga kuu teisel teisipäeval, Sõpruse pst 5, algusega kell 14. Järgmine teabeüritus on 10. oktoobril.

13. septembril toimus hooaja avaüritus ka *Võrus*. Võrumaa VÜ juht Hans Siidra tutvustas selle aastal läbiviidavaid üritusi. Tehti algust huvipakkuva loengusarjaga (lektor Aare Lang). Järgmine teabeüritus on 18. oktoobril.

14. septembril organiseeris Tartumaa vaegkuuljate juht Aime Paliale oma liikmetega tutvumismatka Valga maakonda (Otepää, Sangaste, Tõlliste, Laatre) Laatre kiriku surnuaias oli alles sellel suvel püstitatud vabadosõdalasele major Friedrich Kurele mälestuskivi, mille juures süüdati nüüd ka küünlad. Major Kure tütar Juta Sepper on VÜ Tartu organisatsiooni staazikas ja aktiivne liige.

NB! Juuresolevaga on nimetatud vaid osa üritustest, millised olid organiseeritud koostöös EVL Juhatusel liikmetega ja avaldatud ka kodulehel www.vaegkuuljad.ee .

Juba mitmed üritused on lähiajal toimumas.

Kahjuks ei ilmunud infot ürituste kohta, mida viisid suveperioodil läbi Lääne- Virumaa, Järvamaa, Hiiumaa Vaegkuuljate ühingud!

Jõhvi vaegkuuljate suvi

Juba märtsikuisel Jõhvi Vaegkuuljate Ühingu juhatusel istungil arutati ürituste, ekskursioonide ja kohtumiste plaani kevad-suviseks hooajaks. Organiseeriti väljasõidud ja kohtumised Võru ja Pärnu vaegkuuljatega. Mitmed üritused viidi läbi koos kohalike Pensionäride ühenduse liikmetega. Vaegkuuljatele eraldati 10 kohta väljasõiduks

Teadmiseks kuulumisabi ja kuulumistenuste saajaile

- **AS Ida Tallinna Keskhaigla Kuulmiskeskus** Ravi tn 18, tel 6 207 061
- **SA TÜK Kõrvakliiniku Kuulmiskeskus** Tartu, Puusepa tn 1a, tel 7 319 478
- **Kuulmisrehabilitsatsioonikeskus** Tallinn, Lembitu tn 10b, tel 6 454 046
- **AS Tondi Elektroonika kauplus** Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115 616
- Ühingu liikmetel on võimalus saada kuuldeaparaadi patareisid soodushinnaga. Täpsem info EVL Keskusest ja kohalikest ühingutest.
- **NB! Eesti Vaegkuuljate Liidu** kontor asub 1.oktoobrist uues kohas: Tallinnas, Toompuiestee 10 (Eesti Puuetega Inimeste Koja majas). Vaata pilti! Kontakttelefon **6 616 394**. Kohale sõitmiseks Kesklinnast trollibuss nr1, autobussid nr 40 ja 22* (peatus "hotell Tallinn"). * käigus hommikuti ja õhtuti

Väljaandja:

Eesti Vaegkuuljate Liit tel/faks 6 616 394
Toompuiestee 10, 10137 Tallinn
Kodulehekül: <http://www.vaegkuuljad.ee>

E-post:vaegkuuljad@hot.ee,
vaegkuuljad@vaegkuuljad.ee

Uno Taimla, Enn Kiiler

purskaevude avapidustusele Peterhoffi. Käisime koos Türi lillelaadal, Lohusuu kalalaadal, Jäneda talupäevadel. Osalesime nendel üritustel organiseeritud kultuuriprogrammides.

Kohapeal võtsime vastu Saaremaa VÜ liikmeid, tutvustasime neile meie regiooni kauneimaid paiku ja ajaloolisi vaatamisväärsusi. Väljasõidud olid mitmekülgsed ja osavõtjatele jäid unustamatud muljed reisidest ning kohtumistest.

Hilja Makara

